מיהו (יא) אִם עָשָׂה אֵינוֹ יְהוּדִי (יב) בְּבֵית יִשְׂרָאֵל (יג) מִדַּעְתּוֹ, (יד) אֵין הַיִּשְׂרְאֵל צָרִיךְ (ג) לָצֵאת אַף עַל פִּי שֶׁנֶּהֱנָה מִן הַנֵּר אוֹ מִן הַמְּדוּרָה (טור): ב יִשְׂרָאֵל וְאֵינָם יְהוּדִים * שֶׁהִסְפִּיקוּ יַחַד וְהִדְלִיק אֵינוֹ יְהוּדִי נֵר, (טו) * אִם רֹב אֵינָם יְהוּדִים מֻתָּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרוֹ, וְאִם רֹב יִשְׂרָאֵל אוֹ אֶפְלּוּ (טז) * מֶחֱצָה עַל מֶחֱצָה אָסוּר. * וְאִם יֵשׁ הוֹכָחָה (יז) שֶׁלְּצָרְכָּן (ג) אֵינוֹ יְהוּדִי מַדְלִיקָה כְּגוֹן הוֹאִים (יח) שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרָהּ, (יט) אַף עַל פִּי שֶׁרֹב יִשְׂרָאֵל מֻתָּר. הַגָּהָה: יֵשׁ אוֹמְרִים דְּמֻתָּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְהַדְלִיק לוֹ נֵר (כ) לְסְעוּדַת (ד) שַׁבָּת, מִשּׁוּם דְּסִבְירָא לַהּ דְּמֻתָּר (כא) אֲמִירָה לְאֵינוֹ יְהוּדִי אֲפִלּוּ בְּמְלָאכָה גְּמוּרָה (כב) בְּמָקוֹם מִצְוָה (ר"ן סוף פרק רבי אליעזר דמילה (ט. ד"ה ומכלל) בשם העיטור (פ"ב דף מט.)), שֶׁעַל פִּי זֶה

ו שם בְּבֵרְיתָא.
ז שם (ע"ב) מַעֲבָדָא דִּשְׁמוּאֵל.

בְּאֵר הֵיטֵב

וְנִרְאֶה לִי דְּאִם הַשִּׁיק הַפְּתִילָה בַּלַּי עָלְמָא מוֹדוּ דְּרַשַּׁאי הַיִּשְׂרְאֵל לְכַתְּחִלָּה, דְּחִסְּרוּם לְאֶחָד חִסָּרוֹן לְמִצְוָה וְהֵרֵי כְּמוֹ נֵר דְּשָׁרֵי: (ג) צָּאת. אֲבָל מְחַיֵּב לְמִחוֹת מִכֹּחַ דִּלְהִבָּה כֵּיוָן שֶׁהָעֲצִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל הוּא רוֹאֶה וְשׁוֹתֵק אַדַּעְתָּא דְּיִשְׂרָאֵל קָא עָבֵיד, וְאִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי עוֹשֶׂה בְּעֵל כָּרְחוֹ חַיָּב לְגָרְשׁוֹ הָאֵינוֹ יְהוּדִי מִבֵּיתוֹ, וַאֲפִלּוּ בְּקִבְלַת כְּגוֹן שֶׁשָּׂכְרוֹ לְכָל הַשָּׁנָה אָסוּר, דְּהֲרֵי לַהּ קִבְלַת בֵּיתוֹ שֶׁל יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן רנ"ב סָעִיף ב'. מַתָּר לְהַנּוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סָעִיף ד'. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ו): ב (ג) אֵינוֹ יְהוּדִי. וְאִם עָשָׂה לְצָרְכּוֹ שֶׁהַדְּבָרִים מוֹכִיחִים שֶׁבִּשְׁבִילוֹ עָשָׂה הוֹלְכִין אַחֲרָיו. וְלִכְאוֹרָה מִדִּבְרֵי הַתּוֹסָפוֹת שַׁבָּת קכ"ב (ע"א) דִּבּוּר הַמַּתְחִיל אָמַר לֹא מִשְׁמַע כֵּן, דְּהָם כָּתְבוּ סְבָרָא זוֹ לְאַבָּיֵי, וְיָדוּעַ דַּהֲלָכָה כְּרָבָא וְחוֹלֵק עָלָיו בָּזֶה וְיִסְבִירָא לֵיהּ דְּאַף שֶׁהָיָה רַבָּן גַּמְלִיאֵל נָשִׂיא וְשַׂר בַּפְּפִינָה אֲפִלּוּ הָכִי נֵר לְאֶחָד נֵר לְמֵאָה, וְאוּלַי דָּזֶה שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּצִנְעָתוֹ בְּהַבְכָּשׁ שֶׁעָשָׂה, דְּאָמְרִינַן בָּזֶה דְּהֶעֱקֵר עֲשָׂה אַדַּעְתָּהּ דְּנַפְשֵׁהּ עָשָׂה רַשַּׁ"י (ע"ב ד"ה אדעתא), סְבָרָא זוֹ אֲלִימָא יוֹתֵר מִמַּה דְּאָמְרִינַן בְּעַלְמָא דְּהֶעֱקֵר אַדַּעְתָּהּ דְּרַבָּא קָעֲבַד:

* מֻתָּר עַל מֶחֱצָה וְכוּ'. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק טז) דְּהַטַּעַם מִשּׁוּם סְפֵקָא, וְהוּא מִפְּרוּשׁ רַשַּׁ"י בְּשַׁבָּת קכ"ב (ע"ב ד"ה אדעתא) וְהָעִתְּיקוּ בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ישראל), וּלְפִי זֶה בְּסָעִיף א' דְּסָפֵק לְצָרְכּוֹ מַהוּ הֵינוּ בֵּישׁ הוֹכָחָה וּכְגוֹן שֶׁרָאִינוּ שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ תַּכְלִיס לְאוֹרוֹ וּכְהַאי גַּוְנָא, אֲבָל אִם הָיָה סָפֵק אִם לְצָרְכּוֹ אוֹ לְצָרְכֵּנוּ יִשְׂרָאֵל אָסוּר, וְכֵן כָּתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ו). וְאַף דְּכֻלָּהּ זֶה תְּלוּי לְפִי הַשִּׁיטוֹת בְּשַׁבָּת קנ"א עמוד א' עַיֵּן שָׁם, וְרַשַּׁ"י בְּשַׁבָּת קכ"ב (שם) אָזֵל בָּזֶה לְפִי גִּרְסָא רִאשׁוֹנָה (קנא. ברש"י ד"ה תניא), וּלְפִי גִּרְסָא אַחֲרוֹנָה (שם ד"ה ורמז) דְּסִבְירָא לַהּ לְרַשַּׁ"י שָׁם דְּהִיא הָעֲקָרִית, הַטַּעַם בְּמֶחֱצָה עַל מֶחֱצָה מִשּׁוּם דְּמִסְתָּמָא לְשֵׁם שְׁנֵיהֶן נַעֲשָׂה אֲבָל לְעִנְיַן סְפֵקָא יֵשׁ לְהָקֵל, וְזֶהוּ שֶׁהִצְרִיכוּ הַשְּׁנֵי הַשַּׁעַם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה, מִכָּל מָקוֹם לְעִנְיַן דִּינָא יֵשׁ לְהַחְמִיר בְּסָפֵקָא, שֶׁכֵּן סְתָם הַמְחַבֵּר בְּסִימָן שכ"ה סָעִיף ט' וְסָעִיף ט"ז וּבְסִימָן תקט"ו (ס"ו), וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לִי דִּבְהִצְטָרֵף לָזֶה עוֹד אִיזֶה סָפֵק יֵשׁ לְהָקֵל וְלִסְמֹךְ עַל שִׁיטַת רַשַּׁ"י וְסִיעָתוֹ הַמְקִלִּין בָּזֶה:

* וְאִם יֵשׁ הוֹכָחָה. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק יז) שֶׁהִצְרִיכוּ בָּשָׂם הַמְגַן אַבְרָהָם (סק"ו) דְּאִם עָשָׂה בִּשְׁבִיל שְׁנֵיהֶן אָסוּר, וְעַיֵּן הַמְגַן אַבְרָהָם עַל זֶה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן תקט"ו סוֹף סָעִיף ו', וְרִצּוֹנוֹ לוֹמַר דְּאִיתָא שָׁם בַּהַגָּ"ה דְּאִם לוֹקֵט בִּשְׁבִיל שְׁנֵיהֶן אָסוּר, וְלִכְאוֹרָה לָמָּה לֹא הֵבִיא הַמְגַן אַבְרָהָם מְקוֹם מִסִּימָן שכ"ה סָעִיף ו' דְּאִיתָא שָׁם בְּהָדָיָא דְּאִם לִקֵּט וְצָד בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל וְאֵינוֹ יְהוּדִי צָרִיךְ לְהַמְתִּין וְכוּ', וְיֵשׁ לוֹמַר דַּהֲנָה אָמֵינָא דְּהָתָם מִשּׁוּם דְּלֵיכָּא הוֹכָחָה דְּהֶעֱקֵר בִּשְׁבִיל הָאֵינוֹ יְהוּדִי אֵימָא בִּשְׁבִיל הַיִּשְׂרְאֵל, אֲבָל הָכָא דְּאִירְיָין דְּהִדְלִיק בִּשְׁבִיל עַצְמוֹ וּבִשְׁבִיל הַיִּשְׂרְאֵל אֵימָא דְּהֶעֱקֵר אַדַּעְתֵּהּ דְּנַפְשֵׁהּ עָבִיד וּכְקָרָא זוֹ מְזַכֶּרֶת בְּפֵרוּשׁ רַשַּׁ"י [שַׁבָּת קכ"ב (ע"ב ד"ה אדעתא)], לָכֵן הֵבִיא הַמְגַן אַבְרָהָם רְאָיָה כִּי הֵיכִי דְּשַׁם פָּסַק הָרַמְ"א דְּאִם יְדוּעַ שֶׁלּוֹקֵט בִּשְׁבִיל שְׁנֵיהֶן אָסוּר, וּרְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף בְּרוּב אֵינָם יְהוּדִים (וְכִדְמוּכָח שָׁם לְהַמְעַיְן), אַף דִּבְעַלְמָא אָמְרִינַן מַאן דְּעָבִיד אַדַּעְתָּא

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

(יא) **אִם עָשָׂה וְכוּ'.** הֵינוּ דַּוְקָא אַחַר שֶׁכְּבָר עָשָׂה הָאֵינוֹ יְהוּדִי וּמַה יֵּשׁ לוֹ לְיִשְׂרָאֵל לַעֲשׂוֹת, לֹא הִטְרִיחוּהוּ לָצֵאת מִשִּׁבְיל זֶה (יב) וְיִזְהִירֻנּוּ עַל לְהַבָּא שֶׁלֹּא לַעֲשׂוֹת כֵּן, (יג) אֲבָל אִם נִזְדַּמֵּן לְיִשְׂרָאֵל שֶׁרָאָה בְּעֵת שֶׁהָאֵינוֹ יְהוּדִי רוֹצֶה לְהַדְלִיק בִּשְׁבִילוֹ אוֹ לַעֲשׂוֹת הַמְּדוּרָה צָרִיךְ לִמְחוֹת בְּיָדוֹ, (יג) אֲפִלּוּ אִם הָיָה זֶה בְּבֵיתוֹ שֶׁל אֵינוֹ יְהוּדִי גַּם כֵּן צָרִיךְ לִמְחוֹת כֵּיוָן שֶׁהַנֵּר וְהָעֲצִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, (יד) וַאֲפִלּוּ אִם דַּעַת הַיִּשְׂרְאֵל לָצֵאת אַחַר כָּךְ לְחָדֵר אַחֵר שֶׁלֹּא יֵהָנֶה מֵהַנֵּר (טו) גַּם כֵּן צָרִיךְ לִמְחוֹת, וְכָל שֶׁכֵּן בְּבֵית יִשְׂרָאֵל. (טז) וְאִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי עוֹשֶׂה בְּעַל כָּרְחוֹ חַיָּב לְגָרְשׁוֹ מִבֵּיתוֹ מִפְּנֵי חִלּוּל הַשֵּׁם שֶׁיַּחְשְׁדוּהוּ שֶׁעוֹשֶׂה הָאֵינוֹ יְהוּדִי בִּשְׁלִיחוּתוֹ כֵּיוָן שֶׁהוּא בְּבֵית יִשְׂרָאֵל, (יז) וְאֵין חִלּוּק בָּזֶה בֵּין אִם הָאֵינוֹ יְהוּדִי עוֹשֶׂה בְּחִנָּם אוֹ שֶׁקִּצֵּץ עִמּוֹ שָׂכָר בְּקִבְלָת, כֵּיוָן שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּבֵית יִשְׂרָאֵל: (יב) **בְּבֵית יִשְׂרָאֵל.** לְאוֹ דַּוְקָא דַּהוּא הַדִּין אִם שָׂכַר בְּמָלוֹן אֶצֶל אֵינוֹ יְהוּדִי בְּשַׁבָּת, כְּבֵיתוֹ הוּא וְלֹא הִטְרִיחוּהוּ לָצֵאת מִמֶּנּוּ [בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ואיתא)]: (יג) **מִדַּעְתּוֹ.** הֵינוּ (יח) שֶׁלֹּא צִוָּהוּ הַיִּשְׂרְאֵל, אַף עַל פִּי שֶׁעוֹשֶׂה הָאֵינוֹ יְהוּדִי בִּשְׁבִילוֹ לֹא הִטְרִיחוּ אוֹתוֹ לָצֵאת מֵהַבַּיִת אַף עַל פִּי שֶׁכְּבָר כָּרְחוּ הוּא נֶהֱנֶה, (יט) רַק שֶׁאָסוּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ לְאוֹרוֹ (כ) דָּבָר שֶׁלֹּא הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת בְּלֹא נֵר אוֹ לְהִתְחַמֵּם נֶגֶד הַמְּדוּרָה, אֲבָל אִם צִוָּהוּ מִתְּחִלָּה־ צָרִיךְ לָצֵאת אַחַר כָּךְ מֵהַבַּיִת: (יד) **אֵין וְכוּ'.** וְהוּא הַדִּין שֶׁאֵין צָרִיךְ לַהֲפֹךְ פָּנָיו מֵהַנֵּר אֶלָּא אִם כֵּן שָׁרוֹצֶה לַעֲשׂוֹת מִדַּת חֲסִידוּת, כֵּן כָּתַב הַמְּגַן אַבְרָהָם (סק"ה) בְּשֵׁם הַבַּיִת יוֹסֵף (שם), א]וּבְחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א (קכב. ד"ה וכן) מַשְׁמַע שֶׁהוּא מַחְמִיר בָּזֶה עַיֵּן שָׁם: ב (טו) **אִם רֹב אֵינָם יְהוּדִים.** דְּמִסְתָּמָא (כז) אַדַּעְתָּא דְּרַבָּא קָעֲבִיד. (כז) וַאֲפִלּוּ אִם אַחַר כָּךְ נִתְרַבּוּ יִשְׂרָאֵל וְנִתְטַפְּחוּ עֲלֵיהֶן, אוֹ שֶׁהָלְכוּ לָהֶן הָאֵינָם יְהוּדִים, וְכֵן לְהִפּוּךְ בְּרֹב יִשְׂרָאֵל: (טז) **מֶחֱצָה עַל מֶחֱצָה.** הַטַּעַם מִשּׁוּם דְּלֵיכָּא לְמֵימַר עֲלָהּ דְּמִלְּתָא אִם בִּשְׁבִיל אֵינוֹ יְהוּדִי עָבִיד אוֹ בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל עָבִיד, וְיֵשׁ אוֹמְרִים מִשּׁוּם דִּבְמֶחֱצָה עַל מֶחֱצָה מִסְתָּמָא לִשְׁנֵיהֶם נַעֲשָׂה: (יז) **שֶׁלְּצָרְכָּן אֵינוֹ יְהוּדִי.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר לְצָרְכָּן עַצְמוֹ וּכְדִמְסַיֵּם לְבַסּוֹף, וְהוּא הַדִּין (כג) אִם יֵשׁ הוֹכָחָה שֶׁהִדְלִיק בִּשְׁבִיל אִיזֶה אֵינוֹ יְהוּדִי אַחֵר. וְאִם אֵנוּ יוֹדְעִין שֶׁעָשָׂה גַּם בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל אָסוּר, כֵּן כָּתַב הַמְּגַן אַבְרָהָם (סק"ו), וְעַיֵּן בְּבָאוּר הֲלָכָה (ד"ה ואם יש) שֶׁהֶאֱרַכְנוּ בָּזֶה: (יח) **שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ.** הֵינוּ (כד) מִיָּד: (יט) **אַף עַל פִּי וְכוּ'.** דְּמִסְתָּמָא (כה) כְּשֶׁהִדְלִיק מִתְּחִלָּה נַמִּי הָעֵקֶר אַדַּעְתָּא דִּידֵהּ עָבִיד, וְנֵר לְאֶחָד נֵר לְמֵאָה: (כ) **לְסְעוּדַת שַׁבָּת.** הֵינוּ (כו) שֶׁיּוֹשֵׁב בַּחֹשֶׁךְ וְאֵין לוֹ שׁוּם נֵר לֶאֱכֹל, אֲבָל (כז) אִם גָּמַר סְעוּדָתוֹ (כח) אַף שֶׁעֲדַיִן לֹא בֵּרַךְ בִּרְכַּת הַמָּזוֹן (כט) אוֹ שֶׁיֵּשׁ לוֹ נֵר אֶחָד, פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר לְצַוּוֹת לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְהַדְלִיק לוֹ, דְּהֲרֵי שְׁבוּת שְׁלָא בִּמְקוֹם מִצְוָה. מִיהוּ אִם יֵשׁ לוֹ שׁוּם נֵר וְעָבַר וְצִוָּה לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְהַדְלִיק לוֹ נֵר אַחֵר, שְׁרֵי לַהֲנוֹת מִמֶּנּוּ בְּעוֹד שֶׁהַנֵּר הָרִאשׁוֹן דּוֹלֵק כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסָעִיף ד': (כא) **אֲמִירָה לְאֵינוֹ יְהוּדִי.** אֲבָל שְׁבוּת דְּיִשְׂרָאֵל עַצְמוֹ, לְכָל עָלְמָא אָסוּר (ל) אֲפִלּוּ בִּמְקוֹם מִצְוָה: (כב) **בְּמָקוֹם מִצְוָה.** וְלִבְנוֹת בַּיִת הַכְּנֶסֶת בְּשַׁבָּת עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי כָּתַב הַמְּגַן אַבְרָהָם (סק"ח)

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יג) מְגַן אַבְרָהָם (סק"ד): (יד) הַגְּרַ"א, וְכֵן כָּתַב הַמְּגַן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן י"ד, וּמַה שֶּׁכָּתַב הַמְּגַן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ד' מֵירֵי שֶׁלֹּא רָאָה בְּפַעַם רִאשׁוֹן עַד אַחַר הַדְלָקָה, כֵּן כָּתַב הָאֱלִיָּה רַבָּה (סק"ט טז): (טו) הַגְּרַ"א: (יז) כֵּן מַשְׁמַע בְּמָרְדְּכִי (בהגהות פ"א סי' תנב) וּבְהַגְּרַ"א: (מו) **וְדַוְקָא אִם אֵינוֹ עוֹשֶׂה בִּקְבִלָּת, אֲבָל בִּשְׁנָתָנָהּ אָסוּר בְּכָל גַּוָּנֵי** [הַגְּרַ"א וּפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"ד) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]: (מז) (י) מְגַן אַבְרָהָם (שם): (יח) מְגַן אַבְרָהָם (שם): (יט) פְּרִי מְגַדִּים (שם): (כ) אֱלִיָּה רַבָּה (סק"ח): ב (כא) גְּמָרָא (קכב.): (כב) פְּשׁוּט: (כג) מוּכָח מִשּׁוּר: (כד) פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ו): (כה) רַשַּׁ"י (קכב: ד"ה אדעתא): (כו) מְגַן אַבְרָהָם (סק"ו): (כז) כֵּן מַשְׁמַע מִפְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ט) דְּכָל הַסְּעוּדָה חֲשׁוּבָה סְעוּדַת מִצְוָה: (כח) כֵּן מַשְׁמַע מִמְּגַן אַבְרָהָם (שם) וְהוּא פָּשׁוּט. **וְיֵשׁ לְעַיֵּן אִם יֵשׁ לוֹ כּוֹס לִבְרַכַּת הַמָּזוֹן, וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן קס"ג סָעִיף ד' וְנוֹתֵן בּוֹ עֵינָיו וְכוּ'. וּלְפִי מַה דְּמִסֵּיק הָרַמְ"א בְּנִדּוֹנֵי יֵשׁ לְהַחְמִיר בָּזֶה:** (כט) מְגַן אַבְרָהָם (שם) וְכָל הָאַחֲרוֹנִים, דְּלֹא כְּעוֹלַת שַׁבָּת (סק"ב): (ל) צְרוּכִין ס"ח (ע"א):

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (ס"ב) כתב שהוא רק מידת חסידות וכשיטת המג"א.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

ח טוּר וְהַגָּהוֹת מַיְמוֹנִיּוֹת בְּפֶרֶק (ו') [י"ב] (אות ה). ט שָׁם וְהַתְּרוּמָה (סי' רנב) וְהַמָּרְדְּכַי בְּפֶרֶק קַמָּא (סי' רנ).

נָהֲגוּ רַבִּים לְהָקֵל בְּדָבָר לְצַוּוֹת לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְהַדְלִיק נֵרוֹת לְצֹרֶךְ סְעוּדָה בִּפְרָט בִּסְעוּדַת חֲתֻנָּה אוֹ מִילָה (כג) וְאֵין מוֹחֶה בְּיָדָם. וְיֵשׁ לְהַחְמִיר בְּמָקוֹם (כד) שֶׁאֵין (ה) צֹרֶךְ גָּדוֹל, (כה) דְּהָא רַב הַפּוֹסְקִים חוֹלְקִים עַל סְבָרָא זוֹ, (כו) וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ש"ז (ס"ה): ג חאִם אוֹמֵר אָדָם לְעַבְדּוֹ אוֹ לְשִׁפְחָתוֹ (כז) לֵילֵךְ עִמּוֹ וְהִדְלִיקוּ הַנֵּר, אַף עַל פִּי שֶׁגַּם הֵם (כח) צְרִיכִים לוֹ אֵין זֶה לְצֹרֶךְ הָאֵינוֹ יְהוּדִי, כֵּיוָן שֶׁעִקַּר הַהֲלִיכָה בִּשְׁבִיל יִשְׂרָאֵל. הַגָּה: וּמֻתָּר (כט) לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי (ל) לֵילֵךְ עִמּוֹ לִטֹּל נֵר דָּלוּק (ו) כְּבָר, הוֹאִיל וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה רַק טִלְטוּל הַנֵּר (לא) בְּעָלְמָא (רבינו ירוחם (נתיב יב ח"ב) והגהות מרדכי פרק קמא דשבת (מרדכי סי' רנב הגהות מרדכי פט"ז סי' תסד) והגהות מיימוני פרק (ו') [י"ב] (אות ה)): ד טאִם יֵשׁ נֵר בְּבֵית יִשְׂרָאֵל וּבָא אֵינוֹ יְהוּדִי וְהִדְלִיק נֵר אַחֵר,

בְּאֵר הֵיטֵב

(ה) צֹרֶךְ גָּדוֹל. וּשְׁלָ"ה (מס' שבת פרק נר מצוה אות מב) הֶחְמִיר אַף לְצֹרֶךְ גָּדוֹל, וְשֶׁכֵּן רָאָה נוֹהֲגִים בִּקְהִלּוֹת חֲשׁוּבִים שֶׁיּוֹשְׁבִים בַּחֲשֵׁכָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת אֲפִלּוּ בַּחֲתֻנָּה עַד שֶׁאָמְרוּ הַקָּהָל בָּרְכוּ, וְכֵן נָהַג הַגָּאוֹן הָרַ"שׁ כְּשֶׁהָיוּ סוֹעֲדִים אֶצְלוֹ סְעוּדָה שְׁלִישִׁית [וְהִקְשָׁה בְּסֵפֶר אֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יב) הָא בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת לֹא גָּזְרוּ מִשּׁוּם שְׁבוּת, וְנִרְאֶה לִי דְּלֹא הִתִּירוּ אֶלָּא בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְלֹא בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, וּבְמָגֵן אַבְרָהָם מִסְתַּפֵּק בָּזֶה בְּסִימָן שמ"ב]: ג (ו) כְּבָר. וְאֵין לְהַתִּיר אֶלָּא לִבְנֵי תּוֹרָה, דִּילְמָא אָתֵי לְמִסְרַךְ. רַדְבַּ"ז (ח"ד סי' נ), מָגֵן

בֵּאוּר הֲלָכָה

דְּרַבָּא עָבִיד וְכִדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (קכב.), וְעַל כָּרְחָךְ דִּגְמָרָא אַיְרֵי בִּמְסְתָמָא אֲבָל בְּיָדוּעַ שֶׁעָשָׂה גַּם בִּשְׁבִיל הַמּוּעָט אָסוּר, אִם כֵּן הָכִי נַמֵּי אַף דְּאָמְרִינַן אִם יֵשׁ הוֹכָחָה מֻתָּר וְהַיְנוּ מִשּׁוּם דְּהָעִקָּר אַדַּעְתֵּהּ דִּידֵהּ עָבִיד וְלֹא אָזְלִינַן בָּתַר הָאֲחֵרִים אֲפִלּוּ הָיוּ רֻבָּא הַיְנוּ דְּלֹא יָדְעִינַן שֶׁעָשָׂה בִּשְׁבִילָם, אֲבָל אִם יָדְעִינַן שֶׁעָשָׂה גַּם בִּשְׁבִילָם אָסוּר בְּכָל גַּוְנֵי. [הַגָּ"ה: וְהִנֵּה בִּפְרִישָׁה (בדרישה סק"א) הִקְשָׁה לָמָּה מוֹעִיל הוֹכָחָה וַהֲלֹא בִּירוּשַׁלְמִי (פט"ז ה"ט) מַסִּיק רַבִּי יוֹנָה דִּלְצָרְכּוֹ וּלְצֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל אָסוּר, וּלְפִי הַמָּגֵן אַבְרָהָם לֹא קַשְׁיָא מִידִי, דְּדַעַת הַיְרוּשַׁלְמִי דְּמִתְּחִלָּה שֶׁהָפַךְ שְׁמוּאֵל פָּנָיו הַיְנוּ מִשּׁוּם שֶׁיָּדַע דִּלְצָרְכּוֹ הִדְלִיק, וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁרָאָה שֶׁקָּרָא הָאֵינוֹ יְהוּדִי שְׁטָרוֹ לְאוֹר הַנֵּר הֵבִין דְּגַם לְצֹרֶךְ עַצְמוֹ הִדְלִיק, וְעַל כֵּן סָבַר רַבִּי יוֹנָה דְּכֵיוָן שֶׁיָּדַע שְׁמוּאֵל דִּלְצָרְכּוֹ הִדְלִיק מַה יּוֹעִיל שֶׁגַּם לְצֹרֶךְ עַצְמוֹ הִדְלִיק, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּעִנְיָנֵנוּ דְּלֹא יָדְעִינַן כְּלָל שֶׁהִדְלִיק בִּשְׁבִיל הָאֲחֵרִים יִשְׂרָאֵל רַק מִצַּד הַסְּבָרָא דְּאַדַּעְתָּא דְּרֻבָּא קָא מַדְלִיק, לָכֵן אָמְרִינַן דְּכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ הוֹכָחָה שֶׁהִדְלִיק בִּשְׁבִיל עַצְמוֹ לֹא אָמְרִינַן כְּלָל דְּהִדְלִיק אַדַּעְתָּא דַּאֲחֵרִינֵי. עַד כָּאן]: וְהִנֵּה בְּנִשְׁמַת אָדָם (ח"ב כלל סג סק"ב) דָּחָה רְאָיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם וְכִסְבָרָתֵנוּ הַנַּ"ל, מִשּׁוּם דְּהָעִקָּר אַדַּעְתֵּהּ דְּנַפְשֵׁהּ עָבִיד, וּסְבָרָא זוֹ עָדִיף יוֹתֵר מִמָּה דְּאָמְרִינַן בְּעָלְמָא אַדַּעְתָּא דְּרֻבָּא עָבִיד, וְהָרְאָיָה דְּמוֹעֶלֶת אֲפִלּוּ בְּרֹב יִשְׂרָאֵל וּכְמוֹ שֶׁפָּסַק הַמְחַבֵּר, לָכֵן אֲפִלּוּ אִם עָשָׂה בְּפֵרוּשׁ גַּם בִּשְׁבִיל הָאֲחֵרִים מֻתָּר. אָמְנָם בֶּאֱמֶת רְאָיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם רְאָיָה אַלִּימְתָּא הִיא, דַּהֲלֹא דִּבְרֵי הָרַמָּ"א שָׁם נוֹבֵעַ מֵהַסְּמַ"ג (לאוין סה) כְּמוֹ שֶׁמְּצַיֵּן שָׁם וְהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (סי' תקטו ד"ה כתב סמ"ג), וְהַסְּמַ"ג קָאָמַר עַל זֶה בְּהֶדְיָא 'כְּמוֹ שֶׁמְּפֹרָשׁ בִּירוּשַׁלְמִי' וְהַיְנוּ הַהִיא מַעֲשֶׂה דִּשְׁמוּאֵל וּכְמוֹ שֶׁהֶעְתִּיק בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א שָׁם, וַהֲלֹא שָׁם מַשְׁמַע בִּירוּשַׁלְמִי בְּהֶדְיָא לְדַעַת רַבִּי יוֹנָה דְּאַף לְצֹרֶךְ עַצְמוֹ וּלְצֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל אָסוּר, וּבְהָכִי נִדְחָה נַמִּי מַה שֶּׁרָצָה הָאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ז) לִדְחוֹת רְאָיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם וְכָתַב דְּשָׁם שָׁאנֵי מִשּׁוּם שֶׁמָּא יַרְבֶּה מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּנֵר, וּבֶאֱמֶת זֶה אֵינוֹ דְּהַיְרוּשַׁלְמִי מַיְרֵי בְּנֵר. וּבְלָאו הָכִי דִּבְרֵי הָאֵלִיָּה רַבָּה מְרַפְסָן אִיגְּרָא, דַּהֲלֹא מַה שֶּׁאוֹסֵר שָׁם הָרַמָּ"א הַיְנוּ עַד הָעֶרֶב בִּכְדֵי שֶׁיֵּעָשׂוּ וְכַמְפֹרָשׁ בִּסְמַ"ג דִּבְאוֹתוֹ יוֹם אֲפִלּוּ בְּרֹב אֵינָם יְהוּדִים אָסוּר מִשּׁוּם מִקְצָה וְכַמְפֹרָשׁ שָׁם בְּסָעִיף ב', וְהֵיכָא דְּהָאִסּוּר הוּא רַק מִשּׁוּם שֶׁמָּא יַרְבֶּה אֵינוֹ אָסוּר רַק עַד הָעֶרֶב וּכְמוֹ שֶׁפָּסַק הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסִימָן שכ"ה סוֹף סָעִיף קָטָן כ"ח וְהִסְכִּים עִמּוֹ שָׁם גַּם כֵּן הָאֵלִיָּה רַבָּה בָּזֶה (ס"ק כה), אֶלָּא וַדַּאי מִשּׁוּם עַצְמוּת הַפְּעֻלָּה שֶׁנַּעֲשָׂה גַּם בִּשְׁבִיל הַיִּשְׂרָאֵל וְאִם כֵּן אֲפִלּוּ בְּנֵר נַמִּי. וְהִנֵּה כָּל זֶה כָּתַבְנוּ לְהַסְבִּיר רְאָיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם דִּרְאָיָתוֹ נְכוֹנָה הִיא, אָמְנָם בְּעִקַּר הַדִּין יֵשׁ לְעַיֵּן טוּבָא דְּאַף שֶׁמִּדִּבְרֵי הָרַמָּ"א שֶׁהֶעְתִּיק דִּבְרֵי הַסְּמַ"ג מַשְׁמַע שֶׁפּוֹסֵק כְּדַעַת רַבִּי יוֹנָה בִּירוּשַׁלְמִי דִּלְצֹרֶךְ עַצְמוֹ וּלְצֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל אָסוּר, בְּחִדּוּשֵׁי הָרַשְׁבָּ"א עַל שַׁבָּת סוֹף פֶּרֶק כָּל כִּתְבֵי (קכב. ד"ה וכן) מוּכָח בְּהֶדְיָא שֶׁדִּבְרֵי רַבִּי יוֹנָה נִדְחָה מִפְּנֵי הַקֻּשְׁיָא שֶׁהִקְשָׁה עָלָיו בִּירוּשַׁלְמִי, וְכֵן מוּכָח פְּשָׁטָא דְּסוּגְיָא סוֹף פֶּרֶק כָּל כִּתְבֵי (קכב.) בְּהַהִיא מַעֲשֶׂה דִּשְׁמוּאֵל דְּסָבַר כִּרְאָיַת הַיְרוּשַׁלְמִי לְהַתֵּר [וְהַיְנוּ בְּהִדְלִיק לְצֹרֶךְ עַצְמוֹ וּלְצֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל כְּהַהִיא מַעֲשֶׂה דִּירוּשַׁלְמִי וְכֵן מַשְׁמַע מִפֵּרוּשׁ רַשִׁ"י שָׁם (ד"ה דאייתי) דְּהָיָה שָׁם שְׁמוּאֵל וְהָאֵינוֹ יְהוּדִי וְעַיֵּן בְּתוֹסָפוֹת שָׁם (ד"ה אהדרינהו)] וְלֹא כִּדְחִיַּת רַבִּי יוֹנָה דְּשָׁם, אִם לֹא שֶׁנִּדְחֹק וְנֹאמַר דְּעוּבְדָא אַחֲרִיתָא הֲוֵי, וְכֵן פָּסַק בְּסֵפֶר חֶמֶד מֹשֶׁה (סק"ד) לְהָקֵל בְּהִדְלִיק הָאֵינוֹ יְהוּדִי לְצֹרֶךְ עַצְמוֹ וּלְצֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל, אַךְ מַה נַּעֲשֶׂה שֶׁמִּדִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה (פט"ז מ"ח) וּבְהִלְכוֹתָיו (פ"ו ה"ב) מוּכָח שֶׁאוֹסֵר גַּם בָּזֶה, וּמַה שֶּׁרָצָה הַחֶמֶד מֹשֶׁה לִדְחוֹת זֶה דְּבָרָיו דְּחוּקִין. ב]וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה דְּהַסּוֹמֵךְ לְהָקֵל בְּהִדְלִיק לְצֹרֶךְ עַצְמוֹ וּלְצֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל כְּדִבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א וְכִפְשָׁטָא דְּסוּגְיָא דִּידָן אֵין לִמְחוֹת

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

דְּאָסוּר אֲפִלּוּ לְדַעַת הָעִטּוּר, וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים שֶׁמַּסִּיק מִשּׁוּם דַּהֲוֵי מִצְוָה שֶׁאֵינָהּ עוֹבֶרֶת שֶׁיָּכוֹל לִבְנוֹתוֹ בְּחֹל. וְעַיֵּן בְּסִימָן רמ"ד בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) שֶׁהוּא אוֹסֵר לַעֲשׂוֹת דָּבָר זֶה אַף בְּקַבְּלָנוּת, (לא) אִם לֹא שֶׁיֵּשׁ חֲשַׁשׁ שֶׁמָּא יִתְבַּטֵּל חַס וְשָׁלוֹם עַל יְדֵי זֶה בִּנְיַן הַבֵּית הַכְּנֶסֶת לְגַמְרֵי דְּאָז יֵשׁ לְהָקֵל בְּקַבְּלָנוּת, וְאֶפְשָׁר דְּאַף עַל יְדֵי שְׂכִירוּת מֻתָּר בְּכְהַאי גַּוְנָא אִם לֹא יִרְצֶה הָאֵינוֹ יְהוּדִי בְּקַבְּלָנוּת [פְּרִי מְגָדִים (א"א סק"ח)]: (כג) וְאֵין מוֹחֶה. וּמוּטָב שֶׁיִּהְיוּ שׁוֹגְגִין וְאַל יִהְיוּ מְזִידִין [בַּ"ח (סי' שז ס"ג) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט)]: (כד) שֶׁאֵין וְכוּ'. א]וּשְׁלָ"ה (מס' שבת פרק נר מצוה אות מג) הֶחְמִיר אַף לְצֹרֶךְ גָּדוֹל, וְשֶׁכֵּן רָאָה נוֹהֲגִים בִּקְהִלּוֹת חֲשׁוּבִים שֶׁיּוֹשְׁבִים בַּחֲשֵׁכָה בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת אֲפִלּוּ בַּחֲתֻנָּה עַד שֶׁאָמְרוּ הַקָּהָל בָּרְכוּ, וְכֵן נָהַג הַגָּאוֹן הָרַ"שׁ כְּשֶׁהָיוּ סוֹעֲדִים אֶצְלוֹ סְעוּדָה שְׁלִישִׁית. וּבִפְרִי מְגָדִים (א"א סק"ט) מְצַדֵּד לְהָקֵל לְהַדְלִיק עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת לְצֹרֶךְ מִצְוָה אַף כְּשֶׁהוּא עֲדַיִן בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת, וְכָל שֶׁכֵּן בְּעֶרֶב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת לְצֹרֶךְ מִצְוָה דִּבְוַדַּאי מֻתָּר, כִּדְלְקַמָּן בְּסִימָן שמ"ב (ס"א) עַיֵּן שָׁם: (כה) דְּהָא רַב וְכוּ'. וּמִכָּל מָקוֹם מֻתָּר לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי לְתַקֵּן אֶת הָעֵרוּב שֶׁנִּתְקַלְקֵל בְּשַׁבָּת כְּדֵי שֶׁלֹּא יָבוֹאוּ רַבִּים לִידֵי מִכְשׁוֹל, וּכְדַאי הוּא בַּעַל הָעִטּוּר לִסְמֹךְ עָלָיו לְהַתִּיר שְׁבוּת דַּאֲמִירָה אֲפִלּוּ בִּמְלָאכָה דְּאוֹרַיְתָא בִּמְקוֹם מִצְוָה דְּרַבִּים [חַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל סב סעי' יא) בְּשֵׁם (המ"מ) [הַפָּנִים מְאִירוֹת] (ח"א סי' ל)], וּכְעֵין זֶה דַּעַת הַפְּרִי מְגָדִים לְעֵיל בְּסוֹף סָעִיף קָטָן כ"ב: (כו) וְעַיֵּן לְקַמָּן. רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּשָׁם גַּם כֵּן מְבֹאָר דְּלֹא כְּבַעַל הָעִטּוּר: ג (כז) לֵילֵךְ עִמּוֹ. דַּוְקָא נָקַט, (לב) אֲבָל אִם מְשַׁלְּחָם בִּשְׁלִיחוּתוֹ שֶׁיֵּלְכוּ בְּעַצְמָם וְהִדְלִיקוּ אֶת הַנֵּר לְהָאִיר לָהֶם אֵין זֶה מִקְרֵי לְצָרְכּוֹ, אַף שֶׁעִקַּר הֲלִיכָתָם הוּא בִּשְׁבִילוֹ, כֵּיוָן שֶׁאֵין גּוּפוֹ נֶהֱנֶה מֵהַנֵּר בְּעֵת הַהַדְלָקָה, וּמֻתָּר אַחַר כָּךְ לְיִשְׂרָאֵל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ אֵצֶל הַנֵּר. וּכְעֵין זֶה כָּתַב הַטַּ"ז בְּסוֹף הַסִּימָן (סק"ה) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, נִרְאֶה לִי אוֹתוֹ הַנֵּר שֶׁמַּדְלֶקֶת הַשִּׁפְחָה כְּדֵי לְהָדִיחַ כְּלֵי אֲכִילָה שֶׁאָכְלוּ לֹא מִקְרֵי לְצֹרֶךְ יִשְׂרָאֵל, כֵּיוָן שֶׁאֵין גּוּף הַיִּשְׂרָאֵל נֶהֱנֶה מִמֶּנּוּ, אֶלָּא כֵּלִים שֶׁלּוֹ מוּדָחִים וְהִיא חַיֶּבֶת לַהֲדִיחָם, לְצָרְכָּהּ הִיא מַדְלֶקֶת, וּמֻתָּר אַחַר כָּךְ יִשְׂרָאֵל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ לְנֵר זֶה (לג) אַף צָרְכֵי גּוּפוֹ כֵּיוָן דִּבְעֵת הַדְלָקַת הַנֵּר הִדְלִיקָהּ לְצָרְכָּהּ. וּמֻתָּר לְסַיֵּעַ לְהַשִּׁפְחָה גַּם בַּהֲדָחַת הַכֵּלִים לִפְנֵי נֵר זֶה, דְּאַף שֶׁמְּצַדֵּד הַפְּרִי מְגָדִים (מש"ז סק"ה) לְהַחְמִיר בָּזֶה הַיְנוּ כְּשֶׁהַיִּשְׂרָאֵל יָדִיחַ לְבַדּוֹ אֶת הַכֵּלִים אַחַר שֶׁהִדְלִיקָה הַשִּׁפְחָה הַנֵּר וּמִשּׁוּם דְּמִיחֲזֵי שֶׁהִדְלִיקָה לְצָרְכּוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה אָמְרִינַן דְּהָעִקָּר אַדַּעְתָּא דְּנַפְשָׁהּ קָעָבְדָה וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ב': (כח) צְרִיכִים לוֹ. רְצוֹנוֹ לוֹמַר וְאִם כֵּן הוּא הוֹכָחָה שֶׁלְּצָרְכּוֹ הִדְלִיק וּכִדְלְעֵיל בְּסָעִיף ב': (כט) לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי. וְאֵין לְהַתִּיר (לד) אֶלָּא לִבְנֵי תּוֹרָה, דִּילְמָא אָתֵי לְמִסְרַךְ וּלְהָקֵל יוֹתֵר: (ל) לֵילֵךְ עִמּוֹ. כְּגוֹן שֶׁרוֹצֶה שֶׁיֵּלֵךְ עִמּוֹ לִמְשֹׁךְ יַיִן מִן הַמַּרְתֵּף אוֹ לְהָבִיא לֶחֶם וּכְהַאי גַּוְנָא. וְאֵין חִלּוּק (לה) בֵּין נֵר שֶׁל שַׁעֲוָה וְחֵלֶב אוֹ שֶׁל שֶׁמֶן, אַךְ בְּנֵר שֶׁל שֶׁמֶן נָכוֹן לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לוֹמַר לְאֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁיֵּלֵךְ עִמּוֹ בִּמְרוּצָה, כִּי אִי אֶפְשָׁר שֶׁלֹּא יִתְקָרֵב עַל יְדֵי זֶה הַשֶּׁמֶן לְהַפְּתִילָה אוֹ יִתְרַחֵק וְיֵשׁ בָּזֶה מִשּׁוּם מְכַבֶּה וּמַבְעִיר אִם הָיָה הַיִּשְׂרָאֵל בְּעַצְמוֹ עוֹשֶׂה זֶה, עַל כֵּן אֵין לוֹמַר זֶה לְאֵינוֹ יְהוּדִי: (לא) בְּעָלְמָא. רְצוֹנוֹ לוֹמַר (לו) הוֹאִיל דְּהוּא

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(לא) בְּאֵר הֵיטֵב (סי' רמד סק"ה) וּשְׁאָר אַחֲרוֹנִים בְּסִימָן רמ"ד: ג (לב) פָּשׁוּט: (לג) פְּרִי מְגָדִים (מש"ז סק"ה): (לד) רַדְבַּ"ז (ח"ד סי' נ) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"י): (לה) אַף שֶׁהַגָּאוֹן רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר בְּחִדּוּשָׁיו מְפַקְפֵּק מְאֹד בְּשֶׁל שֶׁמֶן מִכָּל מָקוֹם סְתָמֵי לְהָקֵל כִּי הָאֵלִיָּה רַבָּה (ס"ק יג) וּפְרִי מְגָדִים (א"א סק"י) וְעוֹד אַחֲרוֹנִים [עַיֵּן בְּסִימָן רע"ז בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה הרוח)] הִסְכִּימוּ לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"י) דְּלֹא הֲוֵי פְּסִיק רֵישָׁא גַּם בְּשֶׁל שֶׁמֶן כִּי יָכוֹל לֵילֵךְ בְּנַחַת, וְזֶהוּ שֶׁסִּיַּמְתִּי דְּנָכוֹן לְהַחְמִיר וְכוּ': (לו) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא) וְהַגְּרָ"א:

ליקוטי דברי הרב: א] וכן פסק בשו"ע הרב (ס"ח) שאין להקל כלל בזה אפילו לצורך גדול, אלא שאין למחות במקילים, שמוטב שיהיו שוגגים ואל יהיו מזידים. ב] ובשו"ע הרב (ס"ז) כתב: אם יש הוכחה שמדליק לצורך ישראל ולצורך נכרי אף על פי שהרוב נכרים אסור.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah